

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika kredytu hipotecznego

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. poz. 819) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika kredytu hipotecznego za szkody wyrządzone w związku z wykonywaną działalnością w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia OC oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna pośrednika kredytu hipotecznego za szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem ubezpieczonego, w okresie ubezpieczenia, w związku z wykonywaną działalnością w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego.

2. Ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez agenta danego pośrednika kredytu hipotecznego w związku z wykonywaniem działalności w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego.

3. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzonych przez ubezpieczonego lub osobę, przez którą ubezpieczony wykonuje działalność w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego, małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą ubezpieczony lub

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

osoba, przez którą ubezpieczony wykonuje działalność, pozostaje we wspólnym pożyciu;

- 2) wyrządzonych przez ubezpieczonego po wykreśleniu z rejestru pośredników kredytu hipotecznego i agentów;
- 3) polegających na zapłacie kar umownych;
- 4) powstałych wskutek działań wojennych, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

4. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 3, bez możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności przez zakład ubezpieczeń.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania działalności w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, wynosi równowartość w złotych 460.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, oraz 750.000 euro w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 22 lipca 2017 r.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Jakub Szczerbowski
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania rozporządzenia wynika z opublikowania w Dzienniku Ustaw z dnia 21 kwietnia br. ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2017 r. poz. 819). Przedmiotowe regulacje, co do zasady, wchodzą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, tj. z dniem 22 lipca 2017 r.

Na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy, pośrednik kredytu hipotecznego został zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaną działalnością w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego lub umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej na wypadek odpowiedzialności wynikłej z niedochowania należytej staranności w związku z wykonywaniem tej działalności. Jednocześnie, w ust. 3 tego przepisu, została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie regulowało szczegółowy zakres ww. ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 55 ust. 3 ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami.

W § 2 projektu określono zakres obowiązkowego ubezpieczenia OC poprzez m.in. określenie w ust. 1 zakresu czasowego ochrony ubezpieczeniowej (tzw. trigger). Ubezpieczenie OC nie może bowiem prawidłowo funkcjonować bez dokładnego sprecyzowania, który moment bierze się pod uwagę jako wypadek ubezpieczeniowy objęty umową ubezpieczeniową. Mając na uwadze regulację ustawową zawartą w art. 55 ust. 2 projektu ustawy, w § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia, wskazuje się, iż ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez agenta danego pośrednika kredytu hipotecznego w związku z wykonywaniem działalności w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§ 2 ust. 3). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić. Wyłączenie z zakresu ochrony ubezpieczeniowej szkód wyrządzonych przez osoby najbliższe jest zgodne z obecnie obowiązującą praktyką stosowaną

w innych ubezpieczeniach OC zawodowych oraz wynika z faktu, iż przedmiotowy rodzaj szkód odnoszący się do wskazanego kręgu osób, co do zasady, nie podlega reasekuracji przez reasekuratorów. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone zostały także szkody powstałe w wyniku m.in. aktów terroru. Stosowaną w standardach światowych praktyką jest, że szkody te jako niepodlegające co do zasady reasekuracji, wyłączone są z zakresu ubezpieczenia. Samo pojęcie „aktów terroru” określone jest w ogólnych warunkach zakładu ubezpieczeń.

Obowiązek ubezpieczenia OC będzie powstawał nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania działalności w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego. W tym miejscu należy wskazać na regulacje wynikające z art. 49 ustawy odnoszące się do umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Na podstawie tego przepisu, osoby fizyczne, osoby prawne i spółki nieposiadające osobowości prawnej, zostały zobowiązane do dołączenia do składanego wniosku o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie pośrednictwa kredytu hipotecznego, pisemnego oświadczenia o zobowiązaniu do zawarcia umowy ubezpieczenia OC.

Regulacje dotyczące minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia zostały oparte o przepisy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1125/2014 z dnia 19 września 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących minimalnej kwoty pieniężnej ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności lub porównywalnej gwarancji, dawanej przez pośredników kredytowych (Dz. U. L 305/1 z dnia 24 października 2014 r.).

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 22 lipca 2017 r., tj. z dniem wejścia w życie przepisów ustawy na podstawie, których jest wydawane przedmiotowe rozporządzenie.

Z uwagi na powyższe zasadne jest odstąpienie od wynikającej z postanowień uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039

oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczących rozporządzeń Ministra Rozwoju i Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.